

WINTERBERGH FORSIKRING

VILKÅR PROSJEKT KOMBINERT
ENTREPRENØRFORSIKRING

Januar 2024
Versjon WPRO 1-4

WINTERBERGH

by WaterCircles Forsikring

Innhold

PROSJEKT-/ KOMBINERT ENTREPRENØRFORSIKRING 3
A HVILKE SKADER SOM DEKKES 3
B HVA KAN VÆRE FORSIKRET.....9
C ERSTATNINGSBEREGNING 12
D ANDRE BESTEMMELSER 14

PROSJEKT-/ KOMBINERT ENTREPRENØRFORSIKRING

WPRO 1-4 gjelder fra januar 2024

I tillegg til disse vilkår gjelder:

Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår. Generelle vilkår.
Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 i den utstrekning den ikke er fraveket i vilkårene. Forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår gjelder foran vilkårene.

Innhold:

A HVILKE SKADER SOM DEKKES

1 Plutselig og uforutsett skade som rammer ting

B HVA KAN VÆRE FORSIKRET

1 Utførte bygge-, anleggs-, monterings- og installasjonsarbeider.
Materialer og utstyr losset og som inngår i kontraktsarbeidet

C ERSTATNINGSBEREGNING

- 1 Bygning/anlegg
- 2 Maskiner, inventar og løsøre
- 3 Tilleggsdekninger
- 4 Skjønn
- 5 Egenandel

D ANDRE BESTEMMELSER

- 1 Hvem forsikringen gjelder for
- 2 Hvor forsikringen gjelder
- 3 Forsikringssummer/Premieberegningsgrunnlag
- 4 Diverse bestemmelser ved skade
- 5 Ansvarsbegrensninger

A HVILKE SKADER SOM DEKKES

Forsikringen omfatter fysiske skader på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold eller forbedringer omfattes ikke.

A.1 Selskapet svarer for:

- plutselig og uforutsett skade som rammer ting.

Ved naturskade i henhold til lov om naturskadeforsikring: se eget naturskadevilkår.

A.2 Unntatt er:

A.2.1 Skade på forsikret ting eller del av ting som skyldes at den for sitt formål er feilaktig konstruert, dimensjonert eller beheftet med materialfeil. Unntaket gjelder bare slike kostnader som ville ha påløpt dersom feilen hadde blitt rettet umiddelbart før skadens inntreden.

A.2.2 Skade som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for fundament.

A.2.3 Skade som alene rammer forbruksmateriell.

A.2.4 Underslag og svinn.

A.2.5 Skade ved tyveri utenfor bygning.

Utstyr nevnt i pkt B.2.6 er likevel dekket mot skade ved tyveri når det er oppbevart i container eller brakke. Se sikkerhetsforskrift i pkt A.3.5.

A.2.6 Utgifter til utskifting av låser hvis nøkler har kommet på avveie.

A.2.7 Skade som leverandør, reparatør eller andre er pliktig til å erstatte i henhold til gjeldende rett, kontrakt, garanti eller annen avtale.

Når den sikrede er produsent eller forhandler av den forsikrede ting, svarer selskapet ikke for skader som omfattes av den alminnelige garanti for vedkommende bransje og heller ikke for skade på forsikret del som skyldes at delen for sitt formål er feilaktig konstruert, dimensjonert eller på annen måte feilaktig utført.

A.2.8 Skade som skyldes bruk, slitasje, korrosjon, kavitasjon eller avleiring.

A.2.9 Skade som ikke påvirker tingens/delens anvendbarhet, eller som kan avhjelpes ved normal service eller justering.

A.2.10 Skade som skyldes sopp, råte eller annen biologisk innvirkning, dersom skaden ikke er en direkte følge av en annen erstatningsmessig skade.

A.3 Hvilke sikkerhetsforskrifter som gjelder

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort.

A.3.1 Drift og vedlikehold

Forsikringstaker skal holde de forsikrede ting i god driftsmessig stand og påse at offentlige og andre forskrifter til forebygging eller begrensning av skade blir overholdt.

A.3.2 Sikring mot brann

1 Offentlige lover og forskrifter

Bestemmelser gitt i lover, og forskrifter gitt i medhold av lov, skal til enhver tid overholdes.

Eksempelvis:

- lov om brannvern med forskrifter, samt pålegg gitt av offentlig brannmyndighet,
- lov om tilsyn med elektriske anlegg med tilhørende forskrifter samt pålegg gitt av det stedlige el-tilsyn.

2 Ansvarshavende for brannforebyggende arbeid

Forsikringstaker/sikrede skal oppnevne en person til å forestå det brannforebyggende arbeid.

3 brann-/seksjoneringsvegger, branndører og branndører

Brannvegger skal tilfredsstillende offentlige krav, og alle åpninger og gjennomføringer skal være sikret slik at veggens brannklasse opprettholdes. Branndører og -lemmer skal holdes lukket. Når det er hensiktsmessig at branndører og -lemmer holdes åpne, kan dette tillates hvis de har automatisk lukking styrt av røykdetektor. Branndører og -lemmer skal være funksjonsdyktige.

4 Slokningsredskaper og sprinkleranlegg

Påbudte slokningsredskaper skal være tilstede på avmerket lett synlig og tilgjengelig plass og holdes i god stand.

Slokningsapparater plassert i bolig skal kontrolleres minst en gang hvert femte år.

Slokningsredskaper plassert andre steder skal kontrolleres hvert år. Hvert apparat skal være forsynt med merkelapp som viser datoen for siste kontroll.

Sprinkleranlegg godkjent av selskapet skal være funksjonsdyktig til enhver tid. Forsikringstaker skal årlig dokumentere sprinkleranleggets slokkekapasitet med rapport fra FG-godkjent kontrollorgan.

5 Varme arbeider

5.1 Definisjon

Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og/eller varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av åpen og skjult flamme, varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr.

5.2 Hvor sikkerhetsforskriften gjelder

Denne gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko.

Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedsrom. Rommet skal være adskilt fra annen virksomhet som egen branncelle. Denne skal ha ubrennbare overflater.

5.3 Avtale med ekstern håndverker/entreprenør

Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.

5.4 Sikkerhetskrav

5.4.1 Sjekkliste for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge Forsikringsdrift eller tilsvarende sjekkliste skal være utfyllt og signert før utførelse av arbeidet. Sjekklisten er tilgjengelig på www.brannvernforeningen.no.

5.4.2 Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.

5.4.3 Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.

5.4.4 Egnede slokkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg/liter håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.

5.4.5 Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet, minimum en time. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.

5.4.6 Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Stiftelsen Norsk Brannvernforening eller annen godkjent organisasjon i øvrige nordiske land.

5.5 Utførelse av varme arbeider på tak

I tillegg til punktene over gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak:

5.5.1 Ved utførelse av varme arbeider på tak skal det i tillegg til sjekklister foreligge en dokumentasjon på at det er utført en risikovurdering av arbeidet.

5.5.2 Det er forbud mot bruk av åpen og skjult flamme på oppføyrede og luftede tretak.

5.5.3 Ved utførelse av varme arbeider på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt 5.5.2 skal brennbar isolasjon og brennbare konstruksjoner være tilstrekkelig beskyttet med ubrennbar isolasjon eller ubrennbare materialer som gir tilsvarende beskyttelse. Ved bruk av åpen og skjult flamme skal det være tilstrekkelig sikkerhetsavstand til bygningskonstruksjoner/bygningsdeler som består av brennbare materialer.

6 Tobakksrøyking

I produksjons- og lagerlokaler tillates røyking bare på de steder som er angitt i bedriftens egne røykebestemmelser. Røykebestemmelsene skal være utarbeidet med tanke på brannsikkerheten og være godkjent av bedriftens ledelse.

7 Orden, renhold og avfallshåndtering

Brennbart avfall og brennbare materialer som ligger fritt eller i container, søppelkasse, papirkurv eller lignende uten permanenttilsyn, skal plasseres slik at brann i disse ikke kan smitte til bygning, og uansett minst 5 meter fra brennbar yttervegg, og ikke under brennbart tak eller vindusåpning.

Brennbart avfall og brennbare materialer kan likevel plasseres nærmere bygning hvis det er oppbevart i lukket og låst container/oppbevaringsenhet konstruert slik at brann ikke kan spre seg fra containeren/oppbevaringsenheten.

8 Låsning av dører mm

Dører skal være låst, vinduer og andre åpninger lukket og sikret slik at uvedkommende ikke uhindret kan ta seg inn.

9 Elektriske anlegg

Reparasjoner og installasjoner av elektriske anlegg skal utføres av godkjent installatør.

10 Byggtørke o.l.

Byggtørke, sandvarmer og annet olje- eller gassfyrte apparat skal være typegodkjent og oppsatt i henhold til offentlige forskrifter.

11 Brenning av avfall

Brenning av avfall må skje på betryggende måte og bare på sted anvist av ansvarshavende for brannforebyggende arbeid.

A.3.3 Sikring mot naturskader

Det skal treffes alle nødvendige tiltak for å beskytte de forsikrede ting mot skader ved vær- og temperaturforhold som man etter årstiden og de stedlige forhold må regne med. Dette gjelder såvel selve bygget/anlegget som materialer/utstyr som er losset på forsikringsstedet.

A.3.4 Sikring mot tyveri og hæververk

Sikkerhetsforskriftene omfatter bygningens samtlige adkomstdører, vinduer og andre åpninger. Oppgaver over FG-godkjent materiell/utstyr kan fås fra selskapet.

FG = Forsikringssekskapenes Godkjennelsesnevnd.

1 Dører, porter, luker og lignende åpninger skal være låst med minst en FG-godkjent låseenhet. Nøkler må aldri bli i låsen, jf pkt 4 nedenfor. Hvis hengelås benyttes, jf pkt 3 nedenfor.

2 Vinduer (også vinduer i dør)

Vinduer skal være lukket, haspet eller låst.

Vindusrute skal være solid festet. Utvendige glasslister skal ikke kunne fjernes med lett håndverktøy. Kravene til sikring av vinduer gjelder inntil 4 m over terreng eller når utbygg eller gjenstander tydelig gir innklatringsmulighet.

3 Bommer og hengelåsbeslag skal være av stål og tilfredsstillende

- utvendig: Tverrsnitt 60 x 10 mm eller tilsvarende styrke.

- innvendig: Tverrsnitt 50 x 8 mm eller tilsvarende styrke. Låsens og beslagets bøyler skal fylle hverandre.

Beslagets bøyler skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylene. Beslag skal være festet slik at det tilsvarer bommens og låsens styrke.

4 Oppbevaring av nøkler/koder

Nøkler/koder skal oppbevares utenfor forsikringsstedet eller i FG-godkjent sikkerhetsskap forsynt med FGs merke eller ved at betrodd person (jf D.5.1) bærer den på seg. Skapet skal være boltet fast til gulv eller vegg i henhold til produsentens monteringsanvisning. Når skap med kodelås tas i bruk, skal koden byttes.

Hvis nøkler eller koder kommer på avveie skal det omgående treffes relevante tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får adgang.

Fra og med den dag ansatte slutter i bedriften, skal bedriften sikre at utleverte nøkler/koder ikke fortsetter å gi uvedkommende adgang til bedriftens lokaler, eiendom eller andre ting som eies/leies av bedriften.

5 Før lokalene forlates skal det kontrolleres at uvedkommende ikke befinner seg i bygningen.

A.3.5 Sikkerhetsforskrift for tyveri fra/av container og brakke

1 Sikkerhetsforskrift for container

Containeren skal være tett og på minst 7,5 m³ (halvcontainer).

Sikring.

Dørhengsler skal være sikret slik at dørene ikke kan løftes av i låst stilling. Dørene skal være sikret med minst 2 stk FG- godkjente bakkantbeslag eller tilsvarende sikring. Dørene skal beskyttes med minst to stk bomber og med to stk FG-godkjente hengelåser og hengelåsbeslag minimum klasse 3. Følgende krav gjelder:

- Bommen som benyttes til sikring av dørene skal være av stål og ha et tverrsnittsmål på minst 60 x 10mm eller annet med tilsvarende styrke.
- Bommenes forankring skal minst tilsvare bommenes styrke.
- Fester skal ikke kunne demonteres fra utsiden.
- Bommenes hengelåsbeslag skal være av stål og ha samme styrke og dimensjon som hengelåsbøylene. Beslagets og hengelåsenes bøyler skal fylle hverandre.
- Hengelåsbeslagene skal være slik konstruert at det beskytter lås og bøyler mot angrep.
- Bommen skal låses med en FG-godkjent hengelås på hver bom, minimum klasse 3.

- Hengelåsbeslagene skal være FG-godkjent og ha samme klasse som hengelåsene.

2 Sikkerhetsforskrift for brakke

Når forsikret utstyr oppbevares i stasjonær brakke skal dører, luker m.v. være låst med to FG-godkjente låser. Vinduer skal ha gitter eller lem. Det skal være bomanordning på døra. Denne skal være sikret med hengelås. Mobile brakker skal være sikret mot borttransport ved at hjulene fjernes.

A.3.6 Sikring av dataregistre og programmer

Programvare:

For installerte operativsystemer/andre programmer skal det forefinnes original eller sikkerhetskopi. Disse skal være maskinelt lesbare. Sikkerhetskopi av spesiell programvare skal oppdateres for hver programversjon.

Data:

Det skal forefinnes sikkerhetskopi av data lagret på eksternt datamedium. Nødvendig underlag for rekonstruksjon skal oppbevares. Sikkerhetskopi av data skal tas minst hver annen arbeidsdag og være maskinelt lesbar.

Logg for sikkerhetskopiering av programvare og data skal forefinnes. Loggen skal bekrefte at kopi er identisk med original.

Sikkerhetskopier skal oppbevares i annen bygning eller i låst dataskap. Skapet skal tilfredsstillere krav til brannsikkerhet i følge NT FIRE 017 - 120 Data. Nøkler/koder skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.

A.3.7 Sikring av elektronisk utstyr

Utstyret skal på signal-, tele-, sløyfe- og på 230V-400V-siden være beskyttet mot overspenning, nettstøy samt mot variasjon/brudd i nettspenningen.

Utførelse:

På 230V-400V-siden skal det være installert grovvern i nærliggende sikringstavle for utstyret og eksternt finvern (pluggbart vern) ved den enkelte utstyrsenhet.

På signal- og telesiden skal det være installert vern på tele- og signalkabler ved den enkelte utstyrsenhet. Stormaskiner, sentraler og servere inklusive enhet for sikkerhetskopiering skal i tillegg sikres med avbruddsfri strømforsyning (UPS) med tilstrekkelig batterikapasitet til kontrollert nedkopling. Nedkopling av slikt utstyr skal foregå automatisk. UPS påbegynt installert etter 01.06.2006 skal være av online type.

Jording skal utføres etter leverandørens anvisning og i samsvar med retningslinjer gitt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

A.3.8 Sikring mot tyveri fra motorvogn og varehenger

A.3.8.1 Sikring mot tyveri fra motorvogn

- Når motorvognen forlates skal den være låst.

- Om natten skal motorvognen i tillegg være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm eller være i låst ene garasje.

A.3.8.2 Sikring mot tyveri fra varehenger

- Varehengeren skal være utstyrt med låsbar hardtop.
- Når varehengeren forlates skal den være låst.
- Om natten skal varehengeren i tillegg oppbevares i låst enegarasje eller være sikret med kulelås. Hvis forsikringssummen overstiger kr 100 000, skal varehengeren oppbevares i låst enegarasje eller være utstyrt med FG-godkjent, aktivisert alarm og sikret med kulelås.

Natten betegnes som tiden fra man setter fra seg bilen om kvelden til man tar den i bruk neste dag, i alle tilfelle mellom kl. 00.00 og kl. 06.00.

Tyveri, ran og overfall skal meldes politiet.

A.4 Fellesbegrensninger

Selskapet svarer bare for skader som inn treffer i den tid selskapets ansvar løper etter forsikringsavtalen og FAL.

For bygge- og anleggsarbeider gjelder forsikringen inntil kontraktsarbeidet i henhold til Norsk Standard (NS) 3431, 8405 eller 8406 er overtatt av byggherren, men ikke ut over forsikringstiden.

For montasje- og installasjonsarbeider opphører forsikringen når tingen er overtatt av kjøper eller tatt i bruk, avhengig av hva som inntreffer først. Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke prøvetid ut over 4 uker.

Gjelder forsikringen en brukt ting, opphører forsikringen når monteringen er avsluttet og prøvingen begynner.

Gjelder forsikringen eksisterende bygning, bygningskonstruksjoner eller anlegg, dekkes kun skader som skyldes utførelse av entreprisen. Gjelder forsikringen demontering, opphører forsikringen når lasting for transport fra forsikringsstedet begynner. Forsikringen opphører uansett ved forsikringstidens utløp. Stilles krav mot selskapet, plikter sikrede etter avtale å prøve for retten spørsmålet om det foreligger ansvar for konsulent, leverandør, reparatør eller andre. Selskapet betaler sikredes omkostninger ved søksmålet.

Er det avtalt at forsikringen skal gjelde i garantitiden, svarer selskapet

- høyst i to år fra garantitidens begynnelse for skade som beror på feil i entreprisen og som forsikringstaker kan bevise er begått under entreprisen,
- høyst i tre år fra garantitidens begynnelse for skade oppstår som følge av utbedring av feil i entreprisen bare forutsatt at forsikrede entreprenør er pliktig å erstatte skaden.

B HVA KAN VÆRE FORSIKRET

B.1 Forsikringen omfatter sikredes risiko i henhold til kontrakt for:

- utførte bygge-, anleggs-, monterings- og installasjonsarbeider.
- materialer og utstyr som er losset på forsikringsstedet og som skal inngå i arbeidet.
- materialer og utstyr byggherren har betalt forskudd for og materialer og utstyr byggherren har overgitt i entreprenørens besittelse. Arbeidet utført av byggherren er også dekket når forsikringstakeren ved lov eller skriftlig avtale har forsikringsplikt.

B.1.1 For entreprenørforsikring/årsforsikring gjelder:

Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, er hver entreprise forsikret for inntil kr 20 000 000, førsterisiko.

Beløpet kan endres ved særskilt avtale, men en økning gjelder først fra det tidspunkt selskapet har bekreftet beløpet.

B.1.2 For prosjekt-/montasjeforsikring gjelder:

Prosjektet/montasje er dekket for inntil den summen som fremkommer i forsikringsbeviset.

B.2 Inkluderte tilleggsytelser:

De angitte forsikringssummer i punktene B.2.1 - B.2.7 gjelder pr skadetilfelle. Ved spesiell avtale kan forsikringssommene økes.

Etter erstatningsmessig skade omfatter forsikringen i tillegg til det som er nevnt i forsikringsbeviset

B.2.1 Utgifter til riving, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av skadde ting med inntil 20% av entreprisen, høyst kr 3 000 000.

B.2.2 Påløpne merutgifter på grunn av prisstigning etter skadedag, begrenset til 20% av erstatningen for hver skadet ting, jf pkt C.3.1.

B.2.3 Lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester

Merutgifter, innenfor et tidsrom av 12 måneder, til midlertidig lagring og destruksjon av miljøfiendtlige rester av skadde ting etter påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift, med inntil 20% av forsikringssummen for ting på forsikringsstedet, høyst kr 3 000 000. Unntatt er utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

B.2.4 Merkostnader som følge av reparasjon av skadde ting på overtid og ved helligdagsarbeid, ved forsendelse av skadde ting som il-, ekspress- eller flyfrakt, samt annen lignende forsering, med 20% av forsikringssummen for de skadde ting, høyst kr 500 000.

B.2.5 Utgifter til nødvendig rekonstruksjon av manuskripter, yrkestegninger og -beregninger, arkiver, registre, kartoteker, forretningsbøker, datafiler og dataprogram med inntil kr 3 000 000. Rekonstruksjon må foretas innen 2 år.

For datafiler og dataprogram gjelder spesielt:

Erstatningen er begrenset til dokumenterte kostnader til rekonstruksjon av data som har gått tapt eller har blitt skadet og tap eller skade på datamedier.

Innenfor denne summen erstattes:

- gjenoppretting av filer fra foreliggende sikkerhetskopi
- manuell gjenoppretting av filer fra originalprogrammer eller fra dokumenter som fortsatt er tilgjengelig
- utskifting og gjeninnsetting av systemdata og standard programdata.

Sikkerhetsforskrifter se pkt. A.3.6.

B.2.6 Egne materialer, boder, brakker, kontorutstyr, verktøy og transport

B.2.6.1 Egne materialer, boder, brakker, kontorutstyr, verktøy og hjelpeutstyr som anvendes for arbeidets utførelse, men som ikke skal inngå i det ferdige bygg/anlegg er dekket med inntil kr 250 000 med mindre annet beløp er angitt i forsikringsbeviset.

Sikkerhetsforskrifter se pkt. A.3.4 og A.3.5.

B.2.6.2 Under transport dekker selskapet inntil kr 250 000 for ting beskrevet under punkt B.2.6.1.

Sikkerhetsforskrifter se pkt. A.3.8.

B.2.7 Påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter til skadeutbedring av bygning forsikret her, med inntil 20% av forsikringssummen/kontraktssummen, høyst kr 3 000 000, når merutgifter skyldes endrede tekniske krav til bygning i henhold til lov eller offentlig forskrift, og gjenoppføring skjer på forsikringsstedet, jf pkt C.2.3. Kravene må gjelde den skadde del av bygningen og være en direkte følge av skaden. Selskapet kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan- og Bygningsloven.

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter

- til utbedring av den skadde del av bygningen eller gjenoppføring av bygningen.
- til grunnundersøkelse og fundamentering ved gjenoppføring av bygning.
- som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.

B.2.7.1 Unntatt er:

Utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde intruffet.

B.3 Uten særskilt avtale omfatter forsikringen ikke:

B.3.1 Kraner.

B.3.2 Eksisterende bygning, bygningskonstruksjoner eller anlegg.

Bygninger, bygningskonstruksjoner eller anlegg som skal omfattes av forsikringen må angis i forsikringsbeviset.

B.3.3 Skader som inntreffer i garantitiden.

Garantitiden begynner når entreprisen blir overlevert fra entreprenør til byggherre.

B.3.4 Avbruddstap av enhver art og utgifter til provisoriske tiltak for å begrense avbruddstap, dagmulkt o.l., kostnader ved omgjøring av feilaktig eller på annen måte ikke kontraktsmessig utført arbeid, eller andre økonomiske følgeskader utover det som er avtalt etter punktene B.1 - B.3.3.

B.4 Forsikringen omfatter ikke:

B.4.1 Sjø- og luftfartøyer og maskiner med egen fremdriftsmotor.

B.4.2 Penger og verdipapirer.

C ERSTATNINGSBEREGNING

C.1 Erstatningsberegning bygning/anlegg

C.1.1 Ved gjenoppføring eller reparasjon

Dersom bygningen/anlegget blir reparert/gjenoppført

- innen landets grenser,

- til samme formål,

- innen 5 år,

- av forsikringstaker, eier, ektefelle/samboer eller livsarving, beregnes erstatningen etter følgende regler:

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden fratrukket verdien etter skaden regnet etter samme regel, jf pkt D.4.

Del/komponent som står foran utskifting eller riving erstattes etter sin omsetningsverdi, etter fradrag for kostnadene ved riving/demontering.

Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning/anlegg blir større enn bygningens/anleggets omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40% av omsetningsverdien før skaden inntraff.

Ved fastsettelse av bygningens/anleggets omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på en byggepris tilsvarende gjenoppføringsprisen, jf pkt D.3.1.

C.1.2 Uten gjenoppføring eller reparasjon som nevnt i pkt C.1.1

For bygning/anlegg som ikke repareres/gjenoppføres som angitt i pkt C.1.1, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter pkt C.1.1, men ikke høyere enn til reduksjonen i bygningens/anleggets omsetningsverdi som følge av skaden.

Dersom bygningen/anlegget ikke kan omsettes separat, legges i stedet bygningens/anleggets bruksverdi til grunn.

C.1.3 Bygning/anlegg som står foran riving

Midlertidig bygning/anlegg som ikke repareres/gjenoppføres.

Erstatningsgrunnlaget, jf pkt C.1.1, er begrenset til verdien av bygningens/anleggets brukbare materialer, tatt ned og lagt ferdig for salg/transport. Det gjøres fradrag for utgiftene ved riving.

C.2 Erstatningsberegning - maskiner og løsøre

C.2.1 Ved gjenanskaffelse eller reparasjon

Erstatningen beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme - eller vesentlig samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff, beregnet etter prisene på skadedagen. Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenanskaffelsesprisen før skaden, jf pkt D.4, fratrukket verdien etter skaden, regnet etter samme regel.

Det skal gjøres fradrag for verdiøkning ved at brukte ting blir erstattet med nye. Ved vurderingen tas hensyn til forringelse ved elde, bruk, nedsatt bruksverdi, den tid tingen har vært i bruk og gjenstående brukstid.

Frdrag gjøres for den del av verdiøkningen som overstiger 40% av maskinens eller delens/komponentens verdi før skaden.

C.2.2 Uten gjenanskaffelse eller reparasjon

For ting som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen tre år etter at skaden inntraff, beregnes erstatningsgrunnlaget som i pkt C.1.1, men begrenset til reduksjonen i omsetningsverdien som følge av skaden.

C.2.3 Merutgifter ved skadeutbedring p.g.a påbud

C.2.3.1 Merutgifter ved utbedring eller gjenoppføring settes til forskjellen mellom gjenoppføringsprisen for en bygning tilsvarende den forsikrede med samme størrelse og etasjetall, men utført i samsvar med påbudene, og gjenoppføringsprisen for den forsikrede bygning. Merutgifter ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.

C.2.3.2 Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering, som skyldes påbud gitt som følge av den erstatningsmessige skaden, beregnes som for en bygning av tilsvarende den forsikrede, utført i samsvar med påbudene.

Ved fastsettelse av merutgifter tas ikke med:

- merutgifter til utgraving eller utsprenning av kjeller
- merutgifter som skyldes at bygningen gjenoppføres større enn den skadde.
- tap av nytteareal, som følge av påbud, i forhold til den skadde bygningen.

Utbedringen/gjenoppføringen må være avsluttet innen 5 år etter skadedagen, og erstatningen forfaller først til betaling når skaden er utbedret.

C.3 Erstatningsberegning tilleggsdeknninger

C.3.1 Prisstigning

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd.

Prisstigning erstattes i samme forhold som skaden for øvrig og er begrenset til 20% av erstatningen for hver skadet ting etter skadedagens prisnivå.

I beregningen gjøres fradrag for opptjente renter av erstatninger.

Selskapet erstatter pristigning bare hvis skaden er utbedret innen fem år fra skadedagen for bygning og innen tre år for maskiner og løsøre.

Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

C.3.2 For ting som ikke utbedres, gjenanskaffes eller gjenoppbygges, gjøres det fradrag på 10% av skadebeløpet for hvert påbegynt år utover 2 år etter at tingen var tatt i bruk som ny. Verdien av den enkelte ting kan ikke settes høyere enn til det det på skadedagen ville koste å gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ny ting ferdig montert. Alle kostnader i forbindelse med gjenanskaffelsen, så som frakt, montasje, adkomst osv, samt toll, avgifter o.l., skal således være inkludert i gjen- anskaffelsesprisen.

C.4 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Skjønnen kan ikke med bindende virkning for partene ta stilling til skadeårsak og andre faktiske forhold som er avgjørende for selskapets ansvar. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår pkt 2 legges til grunn.

C.5 Egenandel

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

I erstatningsoppgjøret for hver sikret trekkes følgende egenandel når annet ikke er bestemt eller særskilt avtalt:

- Kr 15 000
- Ved naturskade etter lov om naturskadeforsikring, den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet.

Har sikrede flere forsikrede ting i selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare en egenandel - den høyeste.

D ANDRE BESTEMMELSER

D.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for

D.1.1 den som er nevnt i forsikringsbeviset.

D.1.2 innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett ved forsikring av fast eiendom.

D.1.3 innehaver av panterett i løsøre eller varer, men bare dersom panthaveren har mottatt forsikringsattest fra selskapet, jf FAL § 7-1, 3. ledd, som er fraveket.

D.1.4 annen panthaver eller eier av ting enn dem som er omtalt ovenfor (pkt D.1.1 - pkt D.1.3.), men bare dersom forsikringstakeren har forsikringsplikt eller bærer risikoen for tingen.

Ting leiet eller lånt fra andre er bare dekket når dette fremgår av forsikringsbeviset eller når forsikringstakeren ved lov eller skriftlig avtale har forsikringsplikt eller har overtatt risikoen.

Ting mottatt til oppbevaring, bearbeiding eller reparasjon er dekket når det fremgår av forsikringsbeviset.

Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.

Ved skadeoppgjør kan selskapet forhandle med forsikringstakeren og utbetale erstatning til ham med bindende virkning for medforsikrede med mindre selskapet har fått skriftlig meddelelse om den medforsikredes interesse etter at skaden inntraff, men før oppgjør finner sted.

D.1.5 ny eier ved eierskifte, men bare inntil den nye eier har tegnet forsikring og ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

D.1.6 byggherre dersom dette er skriftlig avtalt med entreprenør og byggherre ikke er dekket under punkt D.1.1 eller D.1.2.

D.2 Hvor forsikringen gjelder

D.2.1 Forsikringen gjelder på steder innen Norden hvor entreprenøren (sikrede) utfører entreprisarbeidet.

Forsikringen gjelder også under transport innen Norden når transporten er et nødvendig ledd i utbedring av skade, jf pkt A.

D.2.2 Borteforsikring

Forsikringen gjelder for ting som midlertidig befinner seg på annet sted innen Norden og skal til forsikringsstedet.

D.3 Forsikringssummer/premieberegningsgrunnlag

D.3.1 Forsikringssummer

D.3.1.1 Fast forsikringssum

For poster med oppgitt sum i vilkåret og for poster i forsikringsbeviset betegnet som fast forsikringssum. Forsikringssummen fastsettes av forsikringstaker. Er forsikringssummen lik gjenoppføringsprisen eller høyere, erstattes hele skaden. Er forsikringssummen lavere enn gjenoppføringsprisen, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og gjenoppføringsprisen (underforsikring).

D.3.1.2 Førsterisiko

For poster med oppgitt sum i vilkåret og for poster i forsikringsbeviset betegnet som førsterisiko, erstattes skade, etter fradrag av egenandel, inntil de oppgitte summer. Underforsikringsbestemmelsene ovenfor gjelder ikke.

D.3.2 Premieberegningsgrunnlag

D.3.2.1 Entreprenør/Årsforsikring

Forsikringssummen skal tilsvare driftsinntekter for siste avsluttede regnskapsår. Driftsinntekter er fakturerte inntekter av alle typer arbeid som er utført av egen virksomhet og arbeider utført av andre eller sammen med andre, som forsikringstaker bærer risikoen for eller har plikt til å holde forsikret i henhold til kontrakt eller avtale.

Dersom driftsinntekter må forventes å avvike med mer enn 10% i avtaleperioden eller det inngås nye kontrakter som i vesentlig grad påvirker selskapets risiko, må dette meldes til selskapet uten ugrunnet opphold.

Den avtalte erstatningsgrense for enkeltentreprisene, se pkt B.1.1, gjelder uansett om oppgitt premieberegningss grunnlag/årsomsetning i forsikringsbeviset er høyere. Selskapet er ikke ansvarlig for at den avtalte erstatningsgrense er tilstrekkelig, men alle skader vil erstattes inntil erstatningsgrensen.

D.3.2.2 Prosjekt-/montasjeforsikring

Forsikringssummen/beregningsgrunnlaget skal tilsvare verdien på kontrakten. Forsikringssummen oppgis av forsikringstakeren. Den avtalte erstatningsgrensen, se pkt B.1.2.

D.3.3 Gjenanskaffelsespris

Med gjenanskaffelsespris forstås det på skadedagen ville koste å gjenanskaffe tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende ny ting montert på forsikringsstedet. Alle kostnader i forbindelse med gjenanskaffelsen, så som frakt, montasje, adkomst osv. samt toll, avgifter o.l., skal således være inkludert i gjenanskaffelsesprisen.

D.4 Diverse bestemmelser ved skade

D.4.1 Skademelding

Skade skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold. Selskapet kan kreve at skademeldingen skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer) eller foretaksnummer. Følgende skader skal meldes til politiet: Brann, innbrudd, tyveri, hæverk og ran. Selskapet kan kreve at også andre skader meldes til politiet.

D.4.2 Merverdiavgift

Merverdiavgift refunderes bare i den utstrekning slik avgift er påløpt innen 5 år og kan dokumenteres ved utbedring av skaden.

Utlagt merverdiavgift som kan føre til fradrag jf Lov om kompensasjon av mva for kommuner og fylkeskommuner, er ikke dekket etter denne avtalen.

D.4.3 Forhold til panthaver, konkursbo, nye eiere o.l.

Overfor panthavere, konkursbo, utleiefirma o.l er selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:

- nedgangen i tingens omsetningsverdi som følge av skaden, og
- vedkommendes økonomiske interesse i tingen på skadetidspunktet.

For panthavere betyr "tingen" i denne sammenheng pantobjektet i sin helhet. Disse bestemmelser gjelder ikke leaset fast eiendom. Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

Overfor andre nye eiere, etter at skaden inntraff, enn eierens ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses Selskapets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted.

D.4.4 Oppgjørsmåter

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- kontantoppgjør,
- reparasjon,
- gjenoppføring/gjenanskaffelse, eller
- at selskapet fremskaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - ting.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse, har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

D.4.5 Eiendomsretten til skadde ting og til ting som kommer til rette.

Sikrede er pliktig til å beholde en skadet ting mot å få utbetalt erstatning for skaden på tingen, men selskapet har rett til å overta skadde ting. Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen selskapet.

D.4.6 Selskapets overtakelse av panterett

Er selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntreer selskapet i panthavers rett i den utstrekning selskapet betaler erstatning til panthaver.

D.5 Ansvarsbegrensninger - identifikasjon, endring av risiko og sikkerhetsforskrifter.

D.5.1 Ansvarsbegrensninger som følge av handlinger og unnlater fra personer som sikrede har delegert ansvar til eller fra personer som ansvaret er videredelegert til (identifikasjonsregler)

1 Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlater, gjelder dette også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort.

2 Den som ved handling eller unnlater forsømmer å overholde eller påse at sikkerhetsforskriftene blir overholdt, kan helt eller delvis miste retten til erstatning. Retten bortfaller også om forsømmelsen er gjort av andre personer som utfører arbeid av ledende art og av andre som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn o.l.

Ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskriften som gjelder tyveri og hæververk, kan rett til erstatning også bortfalle ved forsømmelse gjort av enhver som er betrodd nøkler eller har ansvaret for låsing der tingen

befinner seg. Dette gjelder også dersom den som den sikrede har betrodd nøkler eller ansvar for låsing til, delegerer dette videre til andre personer.

For medforsikret tredjeperson får reglene om bortfall av erstatningen ved forsømmelse av å overholde sikkerhetsforskrift tilsvarende anvendelse. Dette gjelder dog ikke tredjepersoner medforsikret etter FAL § 7-1, 2. ledd.

D.5.2 Ansvarsbegrensninger ved endring av risiko

Sikringstiltak nevnt i forsikringsbeviset skal være gjennomført og holdt vedlike. Dersom det har skjedd en endring i sikringstiltakene som betinger høyere premie, kan erstatningen bli forholdsmessig satt ned. Tilsvarende kan erstatningen bli satt forholdsmessig ned dersom virksomheten endres slik at den nye virksomheten betinger høyere premie.

D.5.3 Ansvarsbegrensninger ved brudd på sikkerhetsforskrifter

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan retten til erstatning helt eller delvis falle bort.